

Vuoden 2026 valtionosuuspäätökset ja talousarvion muutos

Khall 16.02.2026 § 18
11/02.05.01.00/2026

Valmistelija

talousjohtaja Johanna Hurskainen (p. 044 4970 002)

Valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen valtionosuusjärjestelmän kautta. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet määräytyvät laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä.

Kuntien palvelutuotannon kustannukset ja verotulot poikkeavat paljon toisistaan muun muassa väestön ikärakenteen ja olosuhteiden takia. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

- kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta (618/2021) jota hallinnoi valtiovarainministeriö, ja
- opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009), jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kuntaan on saapunut seuraavat päätökset:

- Lukiokoulutuksen yksikköhinnat vuodelle 2026 (VN/34950/2025, VN/34950/2025-OKM-2) 3.12.2025
- Kansalaisopistojen vuoden 2026 valtionosuuden perusteena käytettävien opetustuntien vahvistaminen ja opetustuntien yksikköhinnan määrittäminen (VN/31461/2025 VN/31461/2025-OKM-2) 11.11.2025
- Liikuntatoiminnan ja nuorisotyön yksikköhinnat vuonna 2026 (VN/32902/2025 VN/32902/2025-OKM-1) 6.11.2025
- Päätös kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2026 (VN/35065/2025) 18.12.2025
- Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamat opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 29 §:n mukaiset esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat vuonna 2026 (VN/37474/2025, VN/37474/2025-OKM-1) 19.12.2025
- Päätös perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikköhinnasta ja ohjaustuntien laskennalliset määrät vuonna 2026 (VN/35294/2025, VN/35294/2025-OKM-1) 24.11.2025
- Päätös opetus- ja kulttuuritointa varten kunnille myönnettävästä valtionosuudesta sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnettävästä rahoituksesta vuodelle 2026 (VN/38436/2025, VN/38436/2025-OKM-1) 30.12.2025
- Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 (VN/35064/2025) 18.12.2025

Valtiovarainministeriön päätöksen VN/35064/2025 Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien

verotulomenetysten korvauksesta maksuerittelyliitteen mukaan Muhoksen kunnan valtionosuudet vuonna 2026 ovat yhteensä 10 879 093 euroa:

	euroa / kuukausi	euroa / vuosi
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	867 934	10 415 213
- josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	428 202	5 138 420
- josta osakuntaliitoksen osuus	0	0
Kotikuntakorvaustulot	28 872	346 460
Kotikuntakorvausmenot	-24 299	-291 584
Yksityisten opetuksen järjestäjien arvonlisävero	0	0
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	49 249	590 989
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus	-15 168	-181 985
Yhteensä	906 588	10 879 093

Muhoksen kunnan vuoden 2026 talousarviossa valtionosuuksien kokonaissumma 10 834 692 euroa on arvioitu 10 475 euroa saatua päätöstä suuremmaksi.

Tilivuosi, 1000 euroa	TA 2026	Päätökset	Muutos TA 2026 vs. päätökset
Peruspalveluiden valtionosuus	5 276 180	5 276 793	613
Verotuloihin perustuva tasaus	5 138 420	5 138 420	0
OPH valtionosuus	-194 822	-181 985	12 837
Veromenetysten kompensatio	614 914	590 989	-23 925
<i>Muut valtionosuudet, opisto</i>	0		0
Harkinnanvarainen valtionosuus	0		0
Valtionosuudet yhteensä	10 834 692	10 824 217	-10 475

Saatavan valtionosuuden ja talousarvion välisen eron vuoksi vuoden 2026 talousarviota muutetaan veromenetysten kompensaaion ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen (OPH) osalta vastaamaan päätöksiä, jolloin tuloslaskelmaosan valtionosuuksien tuloarviota pienennetään yhteensä eron 11 088 euroa verran.

Esittelijä

kunnanjohtaja Kimmo Hinno

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää
1) merkitä vuoden 2026 valtionosuuspäätökset tiedoksi eikä tee niistä oikaisuvaatimusta, ja
2) esittää valtuustolle, että Muhoksen kunnan talousarvion tuloslaskelmaosan valtionosuuksia pienennetään 11 088 eurolla vastaamaan saatua valtionosuuspäätöksiä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.